



REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W ŁODZI

Łódź, dnia 29 stycznia 2014 r.

WOOŚ.4242.274.2013.AK.4

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267) zwanej dalej w skrócie k.p.a., w związku z art. 106 k.p.a. oraz art. 77 ust.1 pkt 1, ustawy z dnia 3 października 2008 o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz.1235 ze zm.) zwanej dalej w skrócie ustawą ooś, a także § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. 2010 r. Nr 213 poz. 1397 ze zm.), w sprawie administracyjnej zainicjowanej wnioskiem pani Elżbiety Matusiak, zam. Piekary 104, 98-338 Sulmierzyce (zwanej dalej w skrócie Inwestorem) z dnia 31.08.2012 r. o określenie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn.: „*Budowa turbiny wiatrowej o mocy do 600 kW, posadowionej na działce o nr ewid. 99 w miejscowości Skąpa w gminie Strzelce Wielkie, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą*”, nawiązując do wystąpienia Wójta Gminy Strzelce Wielkie z dnia 24.10.2013 r. znak: RGK.6220.6.2012 w przedmiocie uzgodnienia przedmiotowego przedsięwzięcia,

postanawiam nie zajmować stanowiska w kwestii procesowej uzgodnienia przedsięwzięcia pn.: „Budowa turbiny wiatrowej o mocy do 600 kW, posadowionej na działce o nr ewid. 99 w miejscowości Skąpa w gminie Strzelce Wielkie, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą”, w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś mając na uwadze konieczność uporządkowania przez pozostałych uczestników postępowania następujących okoliczności faktyczno-prawnych w ramach postępowania głównego ww. sprawie administracyjnej:

1. Podmiot planujący przedmiotowe przedsięwzięcie powinien uzupełnić treść raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko (zwanym dalej w skrócie raportem) o wskazane niżej braki i zalecenia. Wymiernie chodzi o zawarcie w raporcie oraz jego załącznikach wszystkich wymagań co do treści raportu określonych w art. 66 ust. 1 i ust. 6 ustawy ooś oraz w postanowieniu Wójta Gminy Strzelce Wielkie z dnia 22.11.2012 r. znak RGK.6220.6.2012 zwanego dalej w skrócie postanowieniem z dnia 22.11.2012 r. znak RGK.6220.6.2012. Uzupełnienie ich pozwoli na zgromadzenie kompletnego materiału dowodowego, pozwalającego rozstrzygnąć możliwość realizacji planowanego przedsięwzięcia w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś:
 - a. Opisać racjonalny wariant alternatywny przedsięwzięcia - art. 66. ust. 1 pkt 5 lit. a) ustawy ooś, który nie będzie wariantem pozornym, czyli żeby wariant alternatywny w stosunku do wariantu inwestora był w rzeczywistości rozróżnialny.

- a zaproponowane zmiany przynosiły możliwość wyboru z punktu widzenia oddziaływania na środowisko.
- b. Zgodnie z postanowienia z dnia 22.11.2012 r. znak RGK.6220.6.2012 pkt. 13 lit. b) w opisie racjonalnego wariantu alternatywnego przedsięwzięcia należy podać dane techniczne dotyczące urządzenia jakie ma stanowić jednostkę wytwórczą w planowanej do realizacji elektrowni wiatrowej, w tym minimalną i maksymalną wysokość wieży, minimalną i maksymalną średnicę rotora oraz maksymalny poziom mocy akustycznej turbiny przewidzianej do realizacji - $L_{A_{weq}}$, jak również podać dane techniczne infrastruktury towarzyszącej wraz z ich lokalizacją; za racjonalny wariant alternatywny przedsięwzięcia należy uznać taki, który jest możliwy do wykonania z ekonomicznego, technicznego/technologicznego oraz prawnego punktu widzenia i wypełnia założony przez wnioskodawcę cel, a więc w przypadku elektrowni wiatrowej – produkcję energii elektrycznej z wykorzystaniem odnawialnego źródła, jakim jest siła wiatru.
 - c. Określić (w odrębnym rozdziale) przewidywane oddziaływanie na środowisko racjonalnego wariantu alternatywnego na etapie budowy, eksploatacji i likwidacji – zgodnie z zapisami art. 66 ust 1 pkt 6 oraz ust. 6 ustawy ooś. Należy zawrzeć oddziaływanie wariantu alternatywnego elektrowni wiatrowej na wszystkie elementy środowiska na etapach budowy, eksploatacji i likwidacji.
 - d. Wskazać wariant najkorzystniejszy dla środowiska wraz z jego uzasadnieniem - art. 66. ust. 1 pkt 5 lit. b) ustawy ooś – należy wskazać konkretne (wynikające z przeprowadzonych analiz) oddziaływania, które (spośród oddziaływań rozpatrywanych wariantów) mają mniejszy, negatywny wpływ na elementy środowiska lub wskazać brak negatywnych oddziaływań na elementy środowiska (w tym zakresie ocena korzystności ma być oceną kompleksową tj. wartościującą oddziaływania poszczególnych wariantów na środowisko – jako całość, a nie tylko jego poszczególne komponenty).
 - e. Streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, w odniesieniu do każdego elementu raportu - art. 66. ust. 1 pkt 18 ustawy ooś - winno w swej treści zawierać informacje wszystkich elementów (rozdziałów i zagadnień) raportu (opis operujący sformułowaniami niespecjalistycznymi).
2. Wójt Gminy Strzelce Wielkie po uprzednim otrzymaniu stosownej ilości (3) egzemplarzy raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko ujednoliconego i uzupełnionego wg wskazań zawartych w punkcie 1 niniejszego postanowienia powinien zweryfikować treść uaktualnionego, uzupełnionego i ujednoliconego raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko i na nowo wystąpić w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, przesyłając do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi załączniki zgodne z art. 77 ust. 2 ustawy ooś (co istotne uaktualniony, uzupełniony, ujednolicony raport Wójt Gminy Strzelce Wielkie winien przelać dopiero wówczas, gdy będzie zawierał treści wymagane niniejszym postanowieniem).

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 24.10.2013 r. znak: RGK.6220.6.2012 Wójt Gminy Strzelce Wielkie zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (zwanego dalej w skrócie RDOŚ w Łodzi) o uzgodnienie przedsięwzięcia pn.: „*Budowa turbiny wiatrowej o mocy do 600*

kW, posadowionej na działce o nr ewid. 99 w miejscowości Skąpa w gminie Strzelce Wielkie, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą” (zwanego dalej w skrócie przedmiotowym przedsięwzięciem) w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś. Do powyższego pisma załączono wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedmiotowego przedsięwzięcia, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na oraz informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Planowane zamierzenie inwestycyjne należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - wymienionych w § 3 ust.1 pkt 6 lit. b) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 r. Nr 213 poz. 1397 ze zm.), dla którego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być wymagany. Zgodnie z art. 77 ust.1 pkt 1 ustawy ooś, organem właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia będącego przedmiotem prowadzonego postępowania administracyjnego jest RDOŚ w Łodzi.

Po szczegółowym przeanalizowaniu otrzymanych dokumentów, w tym załączonego do wystąpienia Wójta Gminy Strzelce Wielkie raportu RDOŚ w Łodzi stwierdził, że w przedstawionym do oceny RDOŚ w Łodzi raporcie opisany racjonalny wariant alternatywny jest pozornym wariantem z uwagi, iż proponowana wysokość wieży od 30 do 70 m zawiera się w wariacie inwestora (wys. wieży od 40 do 75 m). Ponadto max. moc akustyczna turbiny w wariacie „alternatywnym” jest niższa zaledwie o 0.5 dB co jest wartością zbyt niską by stanowić o odmienności wariantów. Zatem zaproponowane zmiany technologiczne w wariacie „alternatywnym” w stosunku do wariantu inwestora nie przynoszą możliwości (wartości) wyboru z punktu widzenia oddziaływania na środowisko (intensywność, poziom oddziaływań tych dwóch wariantów jest w rzeczywistości nierozróżnialny).

Ponadto w raporcie nie przedstawiono potencjalnych obserwatorów krajobrazu, w rozdziale 13 analizy ornitologicznej (Załącznik do raportu) brakowało Prognozowanego wpływu siłowni wiatrowej na awifaunę w wariacie alternatywnym, w zakresie oddziaływania poszczególnych wariantów inwestycji (realizacyjnego i alternatywnego) na środowisko przyrodnicze nie wskazano wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. W raporcie również nie opisano oddziaływania wariantów przedsięwzięcia w postaci tzw. oddziaływania infradźwięków.

W związku z powyższym RDOŚ w Łodzi pismem z dnia 20.11.2013 r. o znaku: WOOS.4242.274.2013.AK - w trybie art. 50 ustawy k.p.a. - wezwał Inwestora, do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia informacji zawartych w raporcie wyznaczając 30 dniowy termin uzupełnienia raportu.

W dniu 09.12.2013 r. Inwestor przekazał do RDOŚ w Łodzi uzupełniony raport w formie aneksu do raportu nazwany przez autora: „*Aneks do raportu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko*” (zwany dalej w skrócie Aneksem 1). W treści Aneksu 1 odnosząc się do kwestii pozornego wariantu alternatywnego wskazano, że: „*Racjonalny wariant alternatywny zaproponowany w raporcie (...) nie jest wariantem pozornym i niesłusznie został za taki uznany. Zmiany technologiczne w wariacie alternatywnym w stosunku do wariantu realizacyjnego są znaczące*”. Ponadto w Aneksie 1 w zakresie oddziaływania poszczególnych wariantów inwestycji na środowisko przyrodnicze (w analizie ornitologicznej i chiropterologicznej) nie wskazano, który konkretnie z analizowanych wariantów (realizacyjny czy alternatywny) jest wariantem najkorzystniejszym dla środowiska. Na str. 7 Aneksu 1 wskazano, że „*Wariantem najkorzystniejszym dla awifauny będzie wariant realizacyjny i alternatywny w maksymalnych podanych wymiarach rotora i wieży. Z obserwacji wynika, że przy takich wysokościach wirnika i wieży mniej gatunków znajduje się w zakresie pracy wirnika siłowni wiatrowej. Planowana*

turbina wiatrowa nie znajduje się na trasach wzmożonych przelotów gniazdo-żerowisko, ani w terenach silnie ściągających awifaunę przelotną. Usytuowanie w tej lokalizacji trochę niższych turbin wiatrowych również byłoby poprawne z punktu widzenia ochrony awifauny, natomiast mniej korzystne byłoby zastosowanie wariantu minimalnego alternatywnego i minimalnego realizacyjnego". W zakresie wariantu najkorzystniejszego dla środowiska pojawiła się zatem niespójność między treścią Aneksu 1 a raportu. Z zapisów raportu (str. 31) wynika bowiem, że: „(...) najbardziej korzystnym z punktu widzenia ochrony środowiska będzie wariant 1, czyli wariant realizacyjny". Jednocześnie wskazano, że wariant realizacyjny jest „najbardziej korzystny zarówno pod względem przyrodniczym – ochrony środowiska, jak również ekonomicznym”.

Mając powyższe na uwadze RDOŚ w Łodzi pismem z dnia 12.12.2013 r. o znaku: WOOS.4242.274.2013.AK.2 - w trybie art. 50 ustawy k.p.a. - wezwał ponownie Inwestora, do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia informacji zawartych w raporcie wyznaczając 21 dniowy termin uzupełnienia raportu. Jednocześnie mając na uwadze art. 35 i 36 k.p.a RDOŚ w Łodzi poinformował Inwestora oraz Urząd Gminy Strzelce Wielkie, że wydanie postanowienia kończącego postępowanie w przedmiotowej sprawie, nastąpi z przekroczeniem terminu określonego w art. 77 ust. 6 ustawy oos, w terminie do 14 dni od daty wpływu uzupełnienia zawierającego wszystkie niezbędne informacje dotyczące inwestycji, nie później jednak niż do 31.01.2014 r.. Wskazany termin rozstrzygnięcia determinowany był wymogiem należytego i wyczerpującego rozpoznawania przedłożonych przez stronę uzupełnień ww. raportu. Równocześnie mając na uwadze art. 9 k.p.a. RDOŚ w Łodzi poinformował Inwestora oraz Wójta Gminy Strzelce Wielkie, że w przypadku nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie RDOŚ w Łodzi odmówi wydania postanowienia uzgadniającego w przedmiotowej sprawie w przypadku, gdy przedłożona dokumentacja nie będzie pozwalała na określenie warunków realizacji przedsięwzięcia zgodnie z wymaganiami przepisów prawa w tym zakresie.

W związku z powyższym wezwaniem, w dniu 30.12.2013 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynął wniosek (pismo z dnia 19.12.2013 r.) Inwestora o wyznaczenie nowego terminu do uzupełnienia raportu na dzień 15.01.2014 r. RDOŚ w Łodzi uwzględniając powyższy wniosek Inwestora pismem z dnia 31.12.2013 r. zawiadomił Inwestora, iż wyznaczył dzień 15.01.2014 r. jako nowy termin uzupełnienia raportu.

W dniu 16.01.2014 r. do RDOŚ w Łodzi wpłynął Aneks do raportu nazwany przez autora: „Aneks 2 do raportu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko” (zwany dalej w skrócie Aneksem 2). Po przeanalizowaniu treści niniejszego dokumentu RDOŚ w Łodzi stwierdził, że w przedstawionym Aneksie 2 opisany racjonalny wariant alternatywny jest w dalszym ciągu wariantem pozornym z uwagi, iż proponowana wysokość wieży 60 m zawiera się w wariancie inwestora (wys. wieży od 40 do 75 m). Również max. moc akustyczna turbiny w wariancie „alternatywnym” jest niższa zaledwie o 0,7 dB co jest wartością zbyt niską by stanowić o odmienności wariantów. Na podstawie zawartych w Aneksie 2 (str. 3-5) zestawień poziomu hałasu i maksymalnej długości padania cienia dla obu wariantów RDOŚ w Łodzi stwierdził, iż zaproponowane zmiany technologiczne w wariancie „alternatywnym” w stosunku do wariantu inwestora nie przynoszą możliwości (wartości) wyboru z punktu widzenia oddziaływania na środowisko (intensywność, poziom oddziaływań tych dwóch wariantów jest w rzeczywistości nierozróżnialny). Należy także zaznaczyć, że analiza akustyczna i analiza migotania cienia dla wariantu alternatywnego nie wyczerpuje wymagań postanowienia z dnia 22.11.2012 r. znak RGK.6220.6.2012 (pkt. 3, pkt. 7). Nie zostało także przeprowadzone oddziaływanie turbiny wiatrowej w wariancie alternatywnym na pozostałe elementy środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi ponownie i od podstaw przeanalizował materiał dowodowy bazując na aktualnym Aneksie 2, nawiązującym do pierwotnej wersji raportu. Organ ochrony środowiska weryfikując zapisy raportu i badając materiał dowodowy pod kątem jego wartości formalnej i merytorycznej stwierdził, że: zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na określenie warunków realizacji przedsięwzięcia. W raporcie nie zostały skutecznie usunięte istotne braki w związku z wezwaniem z dnia 20.11.2013 r. o znaku: WOOŚ.4242.274.2013.AK.2.

Po szczegółowym przeanalizowaniu otrzymanych dokumentów, w tym załączonego do wystąpienia Wójta Gminy Strzelce Wielkie raportu oraz jego uzupełnień w formie aneksów (Aneks 1, Aneks 2), RDOŚ w Łodzi stwierdził, że materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie spełnia wymogów określonych w art. 66 ust. 1 i ust. 6 ustawy ooś. W przedmiotowym przypadku istnieją braki formalne i merytoryczne środka dowodowego jakim jest raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wraz z aneksami wyartykułowanych w punkcie 1 sentencji niniejszego postanowienia, których usunięcie winno nastąpić w sposób jednoznaczny w postępowaniu głównym prowadzonym przez Wójta Gminy Strzelce Wielkie.

Podsumowując RDOŚ w Łodzi rozpatrzył w sposób wyczerpujący cały materiał dowodowy w przedmiocie uzgodnienia, w szczególności dokonał formalnej i merytorycznej oceny raportu oraz jego uzupełnień. Raport, będący głównym środkiem dowodowym nie spełnia wymagań co do treści raportu określonych w art. 66 ust. 1 i ust. 6 ustawy ooś oraz wskazanych w postanowieniu Wójta Gminy Strzelce Wielkie z dnia 22.11.2012 r. znak RGK.6220.6.2012 o nałożeniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz ustaleniu zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Należy podkreślić, że w odniesieniu do postępowań, w ramach których przeprowadzana jest właściwa ocena oddziaływania na środowisko (składa się na nią również uzgodnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska – art. 3 ust 1 pkt 8 ustawy ooś), **ten etap postępowania następuje z wykorzystaniem szczególnego środka dowodowego jakim jest raport o oddziaływaniu na środowisko. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest sformalizowanym środkiem dowodowym, którego treść wyznaczona jest w sposób kategoryczny art. 66 ustawy ooś.**

Z przeglądu orzecznictwa i stanowisk doktryny prawa wynika, że brak racjonalnego wariantu alternatywnego stanowi bardzo poważne naruszenie całej procedury związane z oceną oddziaływania na środowisko np. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 24 marca 2011 r. sygn. II SA/Gd 864/10; wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 listopada 2010 r., IV SA/Wa 929/10; decyzja GDOŚ z dnia 9 grudnia 2011 r., DOOŚ-oa.4202.8.2011.mc.7; B. Draniewicz *Głosa do wyroku WSA z dnia 24 lutego 2011 r.* w: „Prawo i Środowisko”; M. Nowacki, B. Dąbrowski *„Ustawa ooś. Komentarz Praktyczny” Warszawa 2013 str. 110*; G. Dobrowolski *„Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach” Toruń 2011, s. 189.*

Raport o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia ma być rzetelny, spójny i być wolny od niejasności nieściśłości, zaś zaaprobowanie przez organ raportu zawierającego którąkolwiek z wymienionych wad i nie podjęcie próby wyeliminowania wadliwości stanowi naruszenie przepisów postępowania w stopniu znacznym, mogącym mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 29 stycznia 2009 r. sygnatura II SA/Ld 732/08). Treść rozstrzygnięcia, zawarta w sentencji niniejszego postanowienia, jest zdeterminowana wskazanymi w punktach 1 i 2 sentencji niniejszego postanowienia brakami, które konieczne są do kategorycznego uzupełnienia i wyjaśnienia w postępowaniu głównym. Ww. braki wymagają usunięcia w taki sposób aby uczynić zadość wskazaniom w niniejszym postanowieniu.

Co istotne liczba dokonanych nieprawidłowo uzupełnień stwarza konieczność przedłożenia raportu w wersji jednolitej usuwającej wszystkie braki, niejasności i itp. Dopiero raport formalnie poprawny, jasny kompletny i jednolity należy przesłać do RDOŚ w Łodzi celem uzgodnienia. Należy przy tym zaznaczyć, że powtórne wystąpienia do RDOŚ nie mogą stanowić próby przerwania na regionalnego dyrektora ochrony środowiska obowiązków i kompetencji które winien wykonywać organ właściwy do wydania decyzji. Takie działania są nieprawidłowe i sprzeczne z zasadą legalizmu. Porządkując rolę poszczególnych uczestników oceny oddziaływania należy wskazać, że rolą podmiotu planującego przedmiotowe przedsięwzięcie jest dostarczenie oczekiwanych przez organy informacji. Natomiast rolą i kompetencją organów jest dokonanie oceny informacji środowiskowych dostarczonych przez podmiot planujący daną inwestycję.

Dopiero po usunięciu przeszkód uniemożliwiających aktualnie zajęcie stanowiska RDOŚ w Łodzi (wypełnieniu przesłanek z punktu 1 i 2 sentencji niniejszego postanowienia), nastąpi zajęcie stosownego stanowiska w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś. Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.



Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Łodzi
Kazimierz Perek

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Strzelce Wielkie.
2. Pani Elżbieta Matusiak, zam. Piekary 104, 98-338 Sulmierzyce.
3. Pozostałe strony postępowania w trybie art. 49 k.p.a.
4. A/a